II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSION

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 15. december 1975

om en procedure i henhold til EØF-traktatens artikel 85 (IV/847 — SABA)

(Den tyske, den franske, og den nederlandske tekst er de eneste autentiske)

(76/159/EØF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 85,

under henvisning til Rådets forordning nr. 17 af 6. februar 1962 (1), særlig artikel 2 til 8,

under henvisning til følgende anmeldelser foretaget af Schwarzwälder Apparate-Bau-Anstalt August Schwer und Söhne GmbH (SABA), Villingen-Schwenningen :

— anmeldelse foretaget den 19. december 1962 af selskabets salgsbetingelser for salget på hjemmemarkedet (maj 1962-udgaven nu i affattelsen af maj 1972)

— anmeldelse foretaget den 12. februar 1963 af selskabets eneforhandlingsaftaler, (nu SABA-standard-eneforhandlingsaftalen af 1966/1967 indgået i henholdsvis :

1936 med virksomheden A. Loschetter & Fils, Luxembourg,

1939 med virksomheden Ets. Fr. Drion, Bruxelles, og

1961 med virksomheden SABA Nederland N.V., De Bilt,

— anmeldelse foretaget den 20. juni 1969 af formularerne angående forpligtelser for SABA-grossister og SABA-specialdetailhandlere vedrørende pris- og salgsbinding (Verpflichtungsscheine Preis- und Vertriebsbindung SABA-Großhändler under SABA-Facheinzelhändler) (1965-udgaven nu formularerne af 1. juli 1974 angående forpligtelser for SABA-grossister og SABA-specialdetailhandlere vedrørende salgsbinding) (Verpflichtungsscheine Vertriebsbindung SABA-Großhändler und SABA-Facheinzelhändler),

— anmeldelse foretaget den 31. juli 1972 af EØF-formularerne angående forpligtelser for SABA-grossister og SABA-specialdetailhandlere (EWG)-Verpflichtungsscheine SABA-Großhändler und SABA-Facheinzelhändler) (1972-udgaven nu i affattelsen af 1. juli 1974) samt

— anmeldelse foretaget den 22. juli 1974 af SABA-standardsamarbejdsaftalen (SABA-Muster-Kooperationsvertrag (udgaven af 2. ; nuar 1974),

under henvisning til den af virksomheden Ets. Fr. Drion, Bruxelles, den 28. januar 1963 foretagne anmeldelse af den i 1939 med SABA indgåede eneforhandlingsaftale,

under henvisning til den af virksomheden Metro-SB-Großmärkte GmbH & Co. KG, Düsseldorf, den 7. november 1973 i henhold til artikel 3, stk. 2, litra b), i forordning nr. 17 indgivne begæring,

(1) EFT nr. 13 af 21. 2. 1962, s. 204/62.

under henvisning til høring af de deltagende virksomheder i overensstemmelse med artikel 19, stk. 1, i forordning nr. 17 i forbindelse med forordning nr. 99/63/EØF (1),

under henvisning til høring af virksomheden Metro-SB-Großmärkte GmbH & Co. KG, Düsseldorf, i overensstemmelse med artikel 19, stk. 2, 2. punktum, i forordning nr. 17 i forbindelse med forordning nr. 99/63/EØF,

under henvisning til offentliggørelsen af anmeldelsernes indhold i hovedtræk i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 116 af 7. november 1972 i medfør af artikel 19, stk. 3, i forordning nr. 17,

under henvisning til de af Det rådgivende Udvalg for Kartel- og Monopolspørgsmål den 7. marts 1973 og den 29. november 1974 i henhold til artikel 10 i forordning nr. 17 afgivne udtalelser, og

ud fra følgende betragtninger:

I. De faktiske omstændigheder

1. Schwarzwälder Apparate-Bau-Anstalt August Schwer und Söhne GmbH (SABA), der hovedsageligt fremstiller fjernsyns- og radioapparater samt båndoptagere, sælger inden for Fællesskabet udelukkende sine artikler gennem specialforretninger. I Forbundsrepublikken Tyskland og i Vest-Berlin sælges SABA-artiklerne gennem specialgrossister og specialdetailhandlere; i engrosleddet findes desuden ni i retlig og økonomisk henseende selvstændige SABA-hovedagenturer samt fire salgsselskaber, der hører under SABA-fabrikkerne. I Danmark, Benelux-landene, Frankrig, Italien samt Det forenede Kongerige sælges SABA-artiklerne gennem eneforhandlere og specialdetailhandlere. Eneforhandlerne for Frankrig, Italien og Det forenede Kongerige er datterselskaber af SABA. SABA ejer en minoritetsandel af kapitalen i SABA Nederland N V, eneforhandleren for Nederlandene.

2. 97,5 % af aktiekapitalen i SABA ejes af den amerikanske koncern General Telephone & Electronics Corporation, New York. Denne koncern har andre datterselskaber i Fællesskabet. Ingen af disse datterselskaber fremstiller artikler inden for underholdningselektronik.

SABA's markedsstilling i Fællesskabet er relativt beskeden. I Forbundsrepublikken Tyskland ligger selskabets markedsandel for de forskellige artikler på mellem 1,8 og 11,9 %, og i de andre medlemsstater er den for det meste under 1 %.

3. Med henblik på at fremme salget af SABA-artiklerne inden for fællesmarkedet har SABA indført et ensartet salgssystem for hele fællesmarkedets område. Vigtige træk ved dette system er dels samarbejdet mellem SABA og selskabets grossister og eneforhandlere, dels begrænsningen af antallet af SABA-videreforhandlere samt producentens fastlæggelse af salgskanalerne.

SABA bestræber sig på i et snævert og gensidigt samarbejde med sine grossister og eneforhandlere så nøjagtigt som muligt forud et planlægge produktion og salg af et produktprogram, som imødekommer forbrugernes ønsker. Med henblik herpå afholdes der regelmæssige drøftelser om produktionstilrettelæggelsen, ved hvilke SABA-grossisterne kan øve afgørende indflydelse gennem udvalget af SABA-grossister. På grundlag af disse forhandleres oplysninger om deres behov udarbejder SABA forslag til leverancer, som efter yderligere individuelle forhandlinger fører til indgåelsen af halvårlige leveringsaftaler, hvori typer, mængder og månedlige delleverancer fastsættes.

Salget af SABA-artikler er i hver enkelt handelsled forbeholdt et begrænset antal udvalgte forhandlere. Producenten vælger sine forhandlere ud fra almindelige, kvalitative kriterier (faglige kvalifikationer) og særlige supplerende kriterier (forhandlerne skal være villige til at påtage sig særlige salgsfremmende og salgsmæssige ydelser. Det er forbudt de anerkendte videreforhandlere at levere artikler, der er omfattet af aftalen, til udenforstående forhandlere.

4. Det retlige grundlag for SABA-salgssystemet er standardaftaler, som producenten indgår med de af ham udvalgte videreforhandlere i de enkelte handelsled, dvs. med SABA-grossister, SABA-eneforhandlere og SABA-specialdetailhandlere.

Disse aftaler er forskellige af indhold, for så vidt angår den enkelte videreforhandlers arbejdsområde, men danner tilsammen et samlet system. De indeholder desuden enslydende bestemmelser, som gælder for alle SABA-forhandlere og alle distributionsled.

5. Grossisterne i Forbundsrepublikken Tyskland og i Vest-Berlin underskriver »EWG-Verpflichtungsschein SABA-Großhändler« og standardsamarbejdsaftalen. »EWG-Verpflichtungsschein in SABA-Großhändler« indeholder i det væsentlige bestemmelser om hvilke salgskanaler, der skal anvendes ved videresalg af SABA-artikler inden for Fællesskabet (»EWG-Vertriebsbindung«).

Standardsamarbejdsaftalen indeholder bestemmelser om detaljerne i samarbejdet mellem producenten og SABA-grossisterne (jf. punkt 14 nedenfor).

6. Standardeneforhandlingsaftalen indeholder bestemmelser om de retlige forhold mellem SABA og selskabets eneforhandlere i Fællesskabets enkelte medlemsstater, for så vidt disse ikke er datterselskaber af SABA. Desuden anvendes »EWG-Verpflichtungsschein SABA-Großhändler«.

(1) EFT nr. 127 af 20. 8. 1963, s. 2268/63.

7. Alle SABA-specialdetailhandlere i Fællesskabet underskriver »EWG-Verpflichtungsschein SABA-Facheinzelhändler«, som angiver de betingelser, en virksomhed skal opfylde for at blive anerkendt som videreforhandler af SABA-artikler i detailhandelsleddet, som fastlægger de salgskanaler, der skal anvendes ved videresalg i Fællesskabet (»EWG-Vertriebsbindung«) og som indeholder bestemmelser om detailhandlernes salgsmæssige forpligtelser og pligt til at fremme salget.

8. For SABA-grossister og SABA-specialdetailhandlere i Forbundsrepublikken Tyskland gælder desuden »Verpflichtungsschein Vertriebsbindung SABA-Großhändler« og »Verpflichtungsschein Vertriebsbindung SABA-Facheinzelhändler«. Bestemmelserne i disse »Verpflichtungsscheine« svarer indholdsmæssigt i stor udstrækning til bestemmelserne i »EWG-Verpflichtungsscheine«. Desuden afgrænser »Verpflichtungsschein Vertriebsbindung SABA-Großhändler« de tyske SABA-grossisters og SABA-specialdetailhandleres arbejdsområder over for hinanden. Specielt for Forbundsrepublikken Tyskland og Vest-Berlin gælder desuden »salgsbetingelserne for hjemmemarkedet«, som indeholder de for den samlede handel med SABA gældende bestemmelser vedrørende leveringspligtens omfang, tilbud, prisfastsættelse, forsikring, overgang af risiko, betalingsvilkår, reklamationer, ordregiverens ret til annullering af ordren, udelukkelse af yderligere krav om skadeserstatning, ejendomsforbehold, opfyldelsessted og overholdelse af leveringsbetingelser.

9. For anerkendelse som SABA-grossist gælder følgende bestemmelser :

SABA har over for Kommissionen erklæret, at selskabet principielt er rede til at levere til alle grossister i Forbundsrepublikken Tyskland og Vest-Berlin, der

a) driver en specialforretning, dvs. at mere end 50 % af deres omsætning hidrører fra salget af radio- og fjernsynsapparater samt båndoptagere eller andre elektriske artikler, eller

   har oprettet en særlig afdeling specielt med henblik på grossistvirksomhed inden for radio- og fjernsynsapparater samt båndoptagere, hvis omsætning kan sammenlignes med en specialgrossists, der har specialiseret sig i artikler inden for underholdningselektronikken ;

b) vil deltage i opbygningen og konsolideringen af SABA-salgsnettet ;

c) vil deltage i SABA-servicesystemet, og som ved hjælp af uddannet personale især kan sikre den tekniske kundebetjening og rådgive fagligt korrekt ;

d) underskriver SABA-samarbejdsaftalen (jf. punkt 14 nedenfor) ;

e) underskriver »SABA-Verpflichtungsscheine« og overholder den i disse dokumenter fastlagte salgsbinding (Vertriebsbindung) (jf. punkt 11, 12, 15 og 18 nedenfor). .

10. Inden for Fællesskabet anerkendes som SABA-specialdetailhandler alle detailhandlere, der

a) driver en specialforretning, dvs., at mere end 50 % af deres omsætning hidrører fra salget af radio- og fjernsynsapparater samt båndoptagere eller andre elektriske artikler, eller at de har oprettet en særlig afdeling, specielt med henblik på salget af radio- og fjernsynsapparater samt båndoptagere ;

b) råder over et salgslokale, der er egnet til reklame for og demonstration af SABA-artikler ;

c) er rede til at føre et så fuldstændigt SABA-sortiment som muligt samt til at opnå en rimelig omsætning ved salg af SABA-artikler, og som endvidere er rede til at opretholde et lager af SABA-artikler, der svarer til omsætningen, samt til at udstille SABA-artikler på repræsentativ måde ;

   ved en »rimelig« omsætning forstår SABA en omsætning, der normalt kan opnås af den pågældende virksomhed på grundlag af virksomhedens størrelse, dens lokale betydning samt afsætningsmuligheder, og som nogenlunde svarer til SABA's markedsandel i det pågældende område ;

d) såfremt de køber direkte fra SABA, er rede til at indgå en leveringsaftale med dette selskab for hele SABA-sortimentet, svarende til forretningens størrelse og detailhandlerens lokale betydning ;

e) er rede til gennem uddannet personale at vejlede og betjene de endelige forbrugere fagligt korrekt ;

f) er rede til at give kunderne teknisk service og til at yde de endelige forbrugere den garanti, der er fastsat i »SABA-garantibeviset«.

g) har underkrevet »EWG-Verpflichtungsschein SABA-Facheinzelhändler«, (jf. punkt 11, 12, 16 og 18 nedenfor),

(pkt. 3 i »EWG-Verpflichtungsschein SABA-Großhändler« ; pkt. 3, stk. 3 i standard-eneforhandlingsaftalen ; pkt. 2 i »EWG-Verpflichtungsschein SABA-Facheinzelhändler« ; pkt. 2 i »Verpflichtungsschein Vertriebsbindung SABA-Großhändler« ; punkt. 2.1. og 2.5. i »Verpflichtungsschein Vertriebsbindung SABA-Facheinzelhändler«).

11. Den af producenten foreskrevne »EWG-Vertriebsbindung« gælder for alle »SABA-forhandlere« inden for Fællesskabet og i alle salgsled. De tyske SABA-grossister, SABA-eneforhandlere og SABA-specialdetailhandlere er forpligtet til

a) kun at levere til andre »SABA-forhandlere« som videreforhandlere inden for fællesmarkedet (pkt. 1 i »EWG-Verpflichtungsschein SABA-Großhändler«, § 3, stk. 5, i standard-eneforhandlingsaftalen, pkt. 1 i »Verpflichtungsschein Vertriebsbindung SABA-Großhändler«, pkt. 2 i »EWG-Verpflichtungsschein SABA-Facheinzelhändler«, og pkt. 2.2. i »Verpflichtungsschein Vertriebsbindung SABA-Facheinzelhändler«) ;

b) før enhver leverance til en videreforhandler ved personligt gennemsyn af den af »SABA-forhandleren« og af SABA underskrevne »EWG-Verpflichtungsschein« og ved gennemsyn af den samlede liste over »SABA-forhandlere«, at undersøge om udnævnelse til »SABA-forhandler« har fundet sted. Udnævnelse til »SABA-forhandler« foretages af SABA (pkt. 3 i »EWG-Verpflichtungsschein SABA-Großhändler«, § 3, stk. 5, i standard-eneforhandlingsaftalen, pkt. 1 i »Verpflichtungsschein Vertriebsbindung SABA-Großhändler«, pkt. 2 i »EWG-Verpflichtungsschein SABA-Facheinzelhändler« og pkt. 2.2. i »Verpflichtungsschein Vertriebsbindung SABA-Facheinzelhändler«);

c) i form af en fuldstændig nummerkontrol at føre regnskab med, hvornår og til hvem de enkelte SABA-artikler er blevet videresolgt; SABA vil kun ved begrundet mistanke om brud på aftalen fra en forhandler eller dennes aftagers side, dvs. ved levering til en forhandler, der ikke er »SABA-forhandler«, forlange at få indblik i disse papirer og/eller forlange de fornødne oplysninger, (pkt. 4 i »EWG-Verpflichtungsschein SABA-Großhändler«, § 3, stk. 5, i standard-eneforhandlingsaftalen, pkt. 4.1. i »Verpflichtungsschein Vertriebsbindung SABA-Großhändler«, pkt. 4 i »EWG-Verpflichtungsschein SABA-Facheinzelhändler« og pkt. 2.2. i »Verpflichtungsschein Vertriebsbindung SABA-Facheinzelhändler«);

d) ikke at udføre SABA-artikler til eller indføre SABA-artikler fra lande uden for Fællesskabet (pkt. 2 i »EWG-Verpflichtungsschein SABA-Großhändler«, § 3, stk. 5, i standard-eneforhandlingsaftalen, pkt. 1 i »Verpflichtungsschein Vertriebsbindung SABA-Großhändler«, pkt. 5 i »EWG-Verpflichtungsschein SABA-Facheinzelhändler« og pkt. 3 i »Verpflichtungsschein Vertriebsbindung SABA-Facheinzelhändler«).

SABA har imidlertid over for Kommissionen forpligtet sig til at ophæve disse forbud, når de artikler, der er omfattet af aftalerne, ikke længere pålægges told ved samhandel mellem Fællesskabet og et EFTA-land, dvs. den 1. juli 1977.

12. Ved overtrædelse af »EWG-Vertriebsbindung« har SABA ret til at opsige den løbende leveringsaftale samt til at standse alle yderligere leverancer til den pågældende videreforhandler (pkt. 10.4. i samarbejdsaftalen; § 10, stk. 3, litra c), i forbindelse med § 3 i standard-eneforhandlingsaftalen; pkt. 8, stk. 2 i »EWG-Verpflichtungsschein SABA-Facheinzelhändler«; pkt. 7, stk. 1, litra a), i »Verpflichtungsschein Vertriebsbindung SABA-Großhändler«; pkt. 4, stk. 1, litra a), i »Verpflichtungsschein Vertriebsbindung SABA-Facheinzelhändler«).

13. Eneforhandlerne i Belgien, Danmark, Luxembourg og Nederlandene, som SABA har givet eneret til at sælge selskabets artikler i det pågældende aftaleområde, er på grundlag af standard-eneforhandlingsaftalen blandt andet forpligtet til

a) så længe aftalen er gældende ikke at fremstille eller forhandle artikler, der konkurrerer med de artikler, som er omfattet af aftalen (§ 4, litra g);

b) ikke at reklamere eller oprette filialer eller udleveringslagre uden for deres aftaleområde (§ 3, stk. 4);

c) i forvejen og med bindende virkning at bestille den mængde, som de har behov for til den pågældende sæson, af de artikler, der er omfattet af aftalen, samt til fuldstændigt at aftage de bestilte mængder i månedlige rater efter en nærmere aftalt plan for aftagelsen (§ 4, litra a));

d) pr. kalenderår at opnå en mindsteomsætning ved salg af SABA-artikler; såfremt den aftalte mindsteomsætning ikke opnås, har SABA ret til uden varsel at opsige agtalen (§ 10, litra h));

e) for egen regning at reklamere i aftaleområdet for de artikler, der er omfattet af aftalen (§ 4, litra c));

f) at have en velorganiseret kundeservice samt reparationsværksteder, til for egen regning at opfylde kundernes garantikrav og til at yde kundeservice for alle artikler, der er omfattet af aftalen; denne forpligtelse er også gældende i et år efter aftalens udløb (§ 4, litra d));

g) på anmodning at oplyse over for SABA, hvilke udgifter, der er opstået i aftaleområdet, som f.eks. toldafgifter, skatter, alle andre omkostninger og lovmæssige afgifter samt deres bruttoavance og den rabat, de har ydet aftagerne (§ 4, litra i));

h) at give den befuldmægtigede, SABA sender til aftaleområdet, enhver oplysning, denne måtte anmode om, (§ 4, litra k)).

14. De tyske SABA-grossister er i henhold til samarbejdsaftalen forpligtet til at indgå leveringsaftaler med SABA for et halvt kalenderår forud og til at aftage den bestilte varemængde som aftalt. SABA's forslag til leverance danner grundlag for leveringsaftalen. Ved fastlæggelsen af forslaget til leverance tager SABA i betragtning, at grossisten skal opnå en rimelig omsætning ved salg af SABA-artikler. Ved en »rimelig omsætning« forstår SABA en omsætning, der normalt kan opnås af den pågældende virksomhed på grundlag af virksomhedens størrelse, dens lokale betydning samt afsætningsmuligheder, og som nogenlunde svarer til SABA's markedsandel i det pågældende område. I øvrigt er forpligtelsen til at indgå en leveringsaftale kun opfyldt, såfremt der træffes aftale om en leveringsmængde, der, på en for begge parter passende måde, tager hensyn til den sandsynlige vækst på hjemmemar-

kedet for artikler inden for underholdningselektronik. Ændringsforslag fra SABA-grossisterne til SABA's forslag til leverancer, som ikke opfylder disse betingelser, behøver SABA ikke at tage hensyn til (pkt. 5 i samarbejdsaftalen).

For at tilskynde SABA-grossisterne til at acceptere de forslag til leverancer, som selskabet udarbejder, og for at sikre opfyldelsen af de indgåede leveringsaftaler har SABA indført et præmiesystem, hvorefter der ved accept af forslaget til leverancer gives SABA-grossisterne en præmie (0,3 — 0,5 %), som udbetales fra en acceptgrad på 95 %, og som er gradueret i forhold til acceptgraden, og ved opfyldelsen af leveringsaftalen modtager de en årspræmie (1 — 2 %), som udbetales fra en opfyldelsesgrad på 85 %, og som er gradueret i forhold til opfyldelsesgraden (pkt. 6 i standardsamarbejdsaftalen).

Selv om SABA i høj grad er interesseret i, at disse leveringsaftaler overholdes nøje, accepterer selskabet senere afvigelser. Såfremt en grossist ikke aftager den fastlagte leveringsmængde, kan han få en lavere årspræmiesats eller helt miste årspræmien.

15. I henhold til »Verpflichtungsschein Vertriebsbindung SABA-Großhändler« (pkt. 2, stk. 2) er de tyske SABA-grossister desuden forpligtet til ikke at levere SABA-artikler til endelige forbugere inden for Forbundsrepublikkens område og i Vest-Berlin, medmindre det drejer sig om endelige forbrugere, der

— bevisligt driver erhvervsvirksomhed
— udelukkende anvender SABA-artiklerne til erhvervsformål i denne virksomhed, som kan fremme virksomhedens rentabilitet og
— underskriver en af SABA udarbejdet erklæring, som sikrer, at denne forpligtelse overholdes, og som dokumenterer det erhvervsmæssige formål på en måde, der kan kontrolleres på grundlag af objektive kriterier, og som både udelukker enhver anden anvendelse og videresalg.

Handler en SABA-grossist imod denne forpligtelse, har SABA ret til at anvende de samme sanktioner som ved overtrædelse af »EWG-Vertriebsbindung« (pkt. 7, stk. 1, i »Verpflichtungsschein SABA-Großhändler« ; jf. punkt 12 ovenfor). Til sikring af dette begrænsede forbud mod direkte levering til forbrugere (Sprungliefe-rung) på hjemmemarkdet finder bestemmelserne om nummerkontrol, meddelelse af oplysninger og adgang til forretningspapirer (jf. punkt 11 c) ovenfor) tilsvarende anvendelse (pkt. 4 i »Verpflichtungsschein Vertriebsbindung SABA-Großhändler«).

16. I henhold til »EWG-Verpflichtungsschein SABA-Facheinzelhändler« (pkt. 1) og »Verpflichtungsschein Vertriebsbindung SABA-Facheinzelhändler« (pkt. 2.1) er disse forhandlere i øvrigt forpligtet til at opnå en rimelig omsætning ved salg af SABA-artikler, til at opretholde et lager af SABA-artikler, der svarer til omsætningen, samt til at udstille SABA-artikler på repræsentativ måde.

17. SABA er forpligtet til at gennemføre den tyske salgsbinding fuldstændigt og til straks at skride ind mod overtrædelser med alle rådighed stående midler. SABA har især forpligtet sig til kun at levere til aftagere, der anerkender denne salgsbinding skriftligt (pkt. 8 i »Verpflichtungsschein Vertriebsbindung SABA-Großhändler« ; pkt. 3 i »Verpflichtungsschein Vertriebsbindung SABA-Facheinzelhändler«).

18. For så vidt angår garanti- og reparationstjenesten for SABA-artikler er der fastsat ensartede bestemmelser for hele Fællesskabet. SABA-specialdetailhandlerne er forpligtet til i fuldt omfang at yde garanti i overensstemmelse med »SABA-garantibeviset« og til ikke at unddrage sig denne forpligtelse eller ophæve den ved aftale ; de er desuden forpligtet til at udføre enkelte reparationer i henhold til betingelser, som skal aftales med forbrugerne. Samme forpligtelser har SABA-grossisterne og SABA-eneforhandlerne, såfremt de leverer til endelige forbrugere. Alle SABA-videreforhandlere, dvs. SABA-grossister, SABA-eneforhandlere og SABA-specialdetailhandlere, skal stå inde for , at de SABA-forhandlere, som de leverer til, opfylder deres garantiforpligtelser i overensstemmelse med SABA-garantibeviset (pkt. 4, s. 1 i »EWG-Verpflichtungsschein SABA-Großhändler« ; § 4, litra d) i standard-eneforhandlingsaftalen ; pkt. 3 og 6 i »EWG-Verpflichtungsschein SABA-Facheinzelhändler«). Til sikring af garanti- og reparationsservice kan SABA-forhandleren gøre brug af et af aftalen omfattet værksted. SABA-garantibeviset giver udtrykkeligt forbrugeren ret til at gøre krav på SABA-garanti- og reparationsservice gennem en hvilken som helst SABA-forhandler.

19. Kommissionen har ikke inden for den fastsatte frist modtaget nogen bemærkninger fra tredjemand efter offentliggørelsen af de anmeldte aftaler i hovedtræk.

20. Virksomheden Metro SB-Großmärkte GmbH & CO. KG, Düsseldorf, har efter fristens udløb klaget til Kommissionen over SABA-salgssystemet og har i henhold til artikel 3, stk. 2, litra b) i forordning nr. 17 anmodet om en konstatering af, at SABA ved anvendelsen af sine salgsbindingsaftaler overtræder EØF-traktatens artikel 85 og 86, og om at SABA ved en beslutning forpligtes til at ophøre med den konstaterede overtrædelse.

Klagen fra Metro var hovedsageligt rettet mod det for tyske SABA-grossister gældende forbud mod at levere SABA-artikler til endelige forbrugere inden for Forbundsrepublikkens område samt i Vest-Berlin, som var indeholdt i den tidligere affattelse af »Verpflichtungsschein Vertriebsbindung SABA-Großhändler«. Ved dette forbud formenes den tyske selvbetjenings-engroshandel — og dermed også klageren — adgang til SABA-salgsnettet på diskriminerende måde. Klageren har hidtil opnået en stor del af sin omsætning ved salg til erhvervsdrivende, endelige

forbrugere og kan af økonomiske grunde heller ikke i fremtiden give afkald på at levere til denne kundekreds. Derfor er virksomheden ikke i stand til at opfylde betingelserne for at blive anerkendt som SABA-grossist. På grund af virksomhedens økonomiske struktur og dens funktion som selvbetjeningsgrossist vil en anerkendelse som SABA-specialdetailhandler heller ikke være mulig.

På Kommissionens foranledning har SABA i mellemtiden ændret »Verpflichtungsschein Vertriebsbindung SABA-Großhändler«, således at de tyske grossister nu på bestemte betingelser også kan levere SABA-artikler til erhvervsdrivende, endelige forbrugere (jf. punkt 15 ovenfor).

21. De af SABA anvendte aftaler indeholdt i de tidligere affattelser desuden følgende bestemmelser, som faldt ind under EØF-traktatens artikel 85, stk. 1, og som SABA på Kommissionens foranledning ligeledes har ophævet :

a) SABA-grossister og SABA-specialdetailhandlere i Forbundsrepublikken Tyskland og i Vest-Berlin samt SABA-eneforhandlere i Benelux-landene og disses aftagere måtte hverken direkte eller indirekte udføre artikler, der var omfattet af aftalen til andre EØF-stater. Tyske SABA-specialdetailhandlere måtte ikke genindføre artikler, der var omfattet af aftalen. Disse forbud havde til formål og til følge at adskille de nationale markeder inden for Fællesskabet.

b) Efter Kommissionens indgripen ophævede SABA ovennævnte forbud uden dog at opgive princippet om en markedsopdeling :

   — Så længe prisbinding var tilladt i Forbundsrepublikken Tyskland, dvs. indtil den 31. december 1973, måtte tyske SABA-grossister og tyske SABA-specialdetailhandlere også kun levere til aftagere i andre fællesskabslande til de for Forbundsrepublikken gældende bindende videresalgspriser.

   — Tyske SABA-specialdetailhandlere skulle indtil den 31. december 1973 respektere den i Forbundsrepublikken gældende prisbinding også ved videresalg af de af aftalen omfattede varer, som de havde genindført fra andre fællesskabslande. Ligeledes var SABA-eneforhandlere i Benelux-landene ved levering til Forbundsrepublikkens område — herunder til Vest-Berlin — forpligtet til at respektere den dér gældende prisbinding ; de måtte især kun levere til de videreforhandlere, der overholdt de bundne priser.

   — Leveringer i samme omsætningsled (»Querlieferungen«) samt leveringer fra detail- til grossistledet (»Rücklieferungen«) var forbudt.

   — Det var forbudt SABA-grossister/eneforhandlere at levere SABA-artikler til endelige forbrugere (»Sprunglieferungsverbot«).

c) Som SABA-specialdetailhandlere anerkendtes kun detailhandlere, hvis omsætning hovedsageligt skyldtes salg af radio- og fjernsynsapparater samt båndoptagere eller andre el-artikler. Derved udelukkedes overalt i Fællesskabet stormagasiner og varehuse af enhver art samt indkøbsforeninger og virksomheder med lignende salgsformer uden nogen saglig begrundelse fra at få leveret SABA-artikler.

22. De ovenfor anførte bestemmelser i aftalen opfyldte heller ikke betingelserne for fritagelse i henhold til EØF-traktatens artikel 85, stk. 3. De medførte ikke nogen mærkbar objektiv forbedring af produktionen eller fordelingen af varerne, som kunne opveje de uheldige følger for konkurrencen og for den frie handel i fællesmarkedet, og desuden hindrede de forbrugerne i at få en rimelig andel i de fordele, som salgsaftaler i øvrigt kan medføre. Ved forbudene og begrænsningerne med hensyn til udførsel og genindførsel hindredes SABA-forhandlere og forbrugere i at købe artikler, der er omfattet af aftalen, andetsteds i fællesmarkedet. På denne måde opnåedes en områdebeskyttelse, der gjorde det muligt at anvende forskellige forbrugerpriser i Fællesskabets forskellige medlemsstater. Udvidelsen af den tyske prisbinding til også at gælde for de af aftalen omfattede artikler, som blev udført og genindført, hindrede SABA-forhandlerne i at levere SABA-artikler til deres aftagere, især til de endelige forbrugere, til mere fordelagtige priser end de i Forbundsrepublikken gældende bindende videresalgspriser. Ved at udelukke varehuse, selvbetjeningsforretninger og indkøbsforeninger blev virksomheder, der normalt følger en politik med lave forbrugerpriser, forment afgang til salg af SABA-artikler.

23. Det nugældende SABA-salgssystem giver »SABA-forhandlere« følgende muligheder for at disponere :

a) SABA-grossisterne i Tyskland og SABA-eneforhandlerne i Fællesskabets andre medlemsstater har ret til ikke alene at levere SABA-artikler til enhver SABA-specialdetailhandler inden for fællesmarkedet, men også til i samme omsætningsled (»Querlieferungen«) at levere til andre SABA-grossister eller andre SABA-eneforhandlere inden for Fællesskabet og til ved »Sprunglieferungen« at levere til enhver endelig forbruger inden for Fællesskabet. I Forbundsrepublikken må SABA-grossisterne dog med hensyn til leveringer til forbruger (»Sprunglieferungen«) kun levere til erhvervsdrivende endelige forbrugere.

b) SABA-specialdetailhandlerne har ret til ikke alene at levere SABA-artikler til enhver (privat eller erhvervsdrivende) endelig forbruger inden for fællesmarkedet, men også til i samme omsætningsled (»Querlieferungen«) at levere til andre SABA-specialdetailhandlere inden for Fællesskabet, og de har liegeledes ret til ved »Rücklieferungen« at levere til enhver SABA-grossist eller SABA-eneforhandler inden for Fællesskabet.

c) SABA-forhandlerne, dvs. SABA-grossisterne, SABA-eneforhandlerne og SABA-specialdetailhandlerne, har ret til frit at fastsætte deres salgspriser for SABA-artikler inden for fællesmarkedet. Der findes ingen bindende videresalgspriser for SABA-artikler i nogen medlemsstat.

d) Endelig har de tyske SABA-grossister og SABA-specialdetailhandlerne i samtlige medlemsstater ret til at sælge artikler, der konkurrerer med SABA artiklerne.

II. Bedømmelse i henhold til EØF-traktatens artikel 85, stk. 1

Ifølge EØF-traktatens artikel 85, stk. 1, er alle aftaler mellem virksomheder og alle former for samordnet praksis, der kan påvirke handelen mellem medlemsstater, og som har til formål eller til følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen inden for fællesmarkedet, uforenelige med fællesmarkedet og forbudt.

A. *Bestemmelser der er omfattet af artikel 85, stk. 1*

24. De aftaler, der er indgået, eller som skal indgås, mellem SABA og grossisterne, eneforhandlerne og detailhandlerne, er aftaler mellem virksomheder, der har til formål og til følge at begrænse og fordreje konkurrencen på mangfoldige måder inden for fællesmarkedet, og som kan påvirke handelen mellem medlemsstaterne.

25. De forskellige aftaler, der udgør SABA-salgssystemet, medfører en forpligtelse for SABA til ikke at levere selskabets artikler til salgsvirksomheder, der ikke er tilsluttet selskabets salgsnet. Hvad angår »SABA-forhandlerne« må heller ikke disse levere SABA-artikler til handlende, der ikke er anerkendt af SABA.

26. Disse forpligtelser begrænser SABA's og SABA-forhandlernes økonomiske handlefrihed. De har endvidere til formål og til følge at begrænse konkurrencen mærkbart inden for fællesmarkedet, idet adgangen til SABA-salgssystemet udelukkende er forbeholdt virksomheder, der udover at opfylde en række generelle tekniske og faglige betingelser yderligere er rede til at træffe en række særlige salgsfremmende foranstaltninger og til at yde specielle ydelser.

27. I den udstrækning SABA som betingelser for adgang til selskabets salgsnet kræver en række generelle tekniske og faglige betingelser opfyldt, som objektivt er i stand til at sikre, at salget af artikler inden for underholdningselektronikken sker under gode forhold, og i den udstrækning SABA rent faktisk anerkender alle forhandlere, der opfylder disse betingelser, som videreforhandlere af selskabets artikler (»Fachhandelsbindung«, dvs. forpligtelse til afsætning gennem specialforretninger), sker der ikke nogen begrænsning af konkurrencen i artikel 85, stk. 1's forstand.

28. Betingelserne vedrørende »SABA-forhandlernes« faglige kvalifikationer og salgspersonalets tekniske viden, vedrørende SABA-grossisternes medvirken ved opbygningen af salgsnettet og servicesystemet samt vedrørende salgslokalernes beskaffenhed og kundeservice (jf. punkt 9 a), b) og c) samt punkt 10 a), b), e) og f) ovenfor) (»Fachhandelsbindung«) medfører, at der i reglen kun sker udelukkelse fra SABA-salgssystemet af forhandlere, der er ude af stand til at sælge artikler inden for underholdningselektronikken til forbrugerens tilfredshed samt til at yde den service, der er forbundet med salget. Såfremt teknisk højtudviklede artikler inden for underholdningselektronikken skal sælges under gode forhold, er det nødvendigt, at artiklerne sælges i specialforretninger af uddannet personale og i lokaler, der muliggør en forskriftmæssig lagerføring, udstilling og demonstration. Desuden skal forhandlerne være i stand til selv eller gennem tredjemand at yde garanti og kundeservice.

29. SABA-aftalerne indeholder imidlertid desuden en række særlige forpligtelser, som ikke kan begrundes ved, at de pågældende artikler skal sælges under gode forhold. Specialgrossister må påtage sig de i SABA-samarbejdsaftalen indeholdte forpligtelser (indgåelse af en halvårlig leveringsaftale, opnåelse af en rimelig omsætning og aftale om en bestemt leveringsmængde, jf. punkt 9 d) og punkt 14 ovenfor). Specialdetailhandlere skal føre et så fuldstændigt SABA-sortiment som muligt, opnå en rimelig omsætning ved salg af SABA-artikler og opretholde et lager af SABA-artikler, der svarer til omsætningen (jf. punkt 10 c), og g) samt punkt 16 ovenfor).

Disse forpligtelser medfører, at de anerkendte forhandlere er stærkt bundet til SABA. De medfører en udelukkelse af virksomheder, der opfylder de kvalitative anerkendelsesbetingelser, men som ikke er i stand til eller villige til at påtage sig disse forpligtelser.

Heri ligger en begrænsning af konkurrencen i artikel 85, stk. 1's forstand, for denne udvælgelse, der går ud over forpligtelsen til afsætning gennem specialforretninger (»Fachhandelsbinding«), hindrer et betydeligt antal virksomheder i at blive »SABA-forhandlere« og i at sælge SABA-artikler.

30. Forpligtelsen for »SABA-forhandlerne« til før hver leverance til en videreforhandler ved personligt gennemsyn af »EWG-Verpflichtungsschein« og af den samlede liste over SABA-forhandlere at undersøge om den pågældende er anerkendt som SABA-forhandler (jf. punkt 11 b) ovenfor) gør det muligt at kontrollere, om SABA-forhandlerne overholder de salgsmæssige forpligtelser. Samme formål har også SABA-forhandlernes forpligtelse til nummerkontrol (jf. punkt 11 c) ovenfor). Derved vil SABA sikre sig mulighed for i tilfælde af levering af en af aftalen omfattet artikel til en forhandler, som ikke er tilsluttet salgssystemet, at kunne konstatere, hvilken SABA-forhandler, der har foretaget leveringen.

31. De ovenfor under punkt 29 og 30 nævnte forpligtelser for SABA og SABA-forhandlerne har til formål og til følge at begrænse og fordreje konkurrencen inden for fællesmarkedet, da SABA og selskabets forhandlere derved hindres i at levere til forhandlere, der ikke hører til SABA-salgssystemet. Disse forpligtelser begrænser desuden valgfriheden for forbrugerne samt for de forhandlere, der er egnede til at sælge artikler inden for underholdningselektronikken, men som ikke er anerkendt af SABA. De kan også skade handelen mellem staterne, idet de forhandlere, der ikke er tilsluttet salgssystemet, ikke kan købe SABA-artikler og udføre dem til andre medlemsstater.

32. I standardaftalen om eneforhandling har SABA over for sine medkontrahenter forpligtet sig til med henblik på videresalg inden for et afgrænset område af fællesmarkedet kun at levere sine artikler til den eneforhandler, der har eneforhandlingen i dette område (jf. punkt 13 ovenfor). SABA-forhandlerne forpligtes til ikke at fremstille eller forhandle varer, som konkurrerer med de varer, der er omfattet af aftalen (konkurrenceforbud), til ikke at reklamere uden for det område, aftalen vedrører, og til ikke uden for dette område at oprette filialer eller opretholde udleveringslagre (reklameforbud) (jf. punkt 13, a) og b) ovenfor). Disse forpligtelser udgør konkurrencebegrænsninger, der falder ind under artikel 85, stk. 1, og som kan påvirke handelen mellem medlemsstaterne.

B. *Bestemmelser, der ikke er omfattet af artikel 85, stk. 1*

33. SABA's aftaler med selskabets grossister, eneforhandlere og specialdetailhandlere indeholder desuden forpligtelser, der ikke udgør konkurrencebegrænsninger i artikel 85, stk. 1's forstand, samt forpligtelser, der normalt ikke — i hvert fald hvis de håndhæves på en bestemt måde — har konkurrencebegrænsende virkning, der falder ind under artikel 85, stk. 1, jf. nedenfor.

34. Det forbud, som er pålagt de tyske SABA-grossister mod at sælge de artikler, der er omfattet af aftalen, til private, endelige brugere i Forbundsrepublikken Tyskland og i Vestberlin, har hverken til formål eller til følge at begrænse konkurrencen i artikel 85, stk. 1's forstand. Dette forbud hindrer ganske vist de tyske SABA-grossister i at konkurrere med de tyske SABA-detailhandlere og SABA-forhandlere i andre EØF-lande, men det er ikke de tyske grossisters opgave i et salgssystem, der, som SABA's, omfatter flere led med en klar adskillelse mellem grossisternes og detailhandlernes opgaver, at sælge til private endelige forbrugere i Tyskland, og SABA-grossisterne ville opnå en uberettiget konkurrencemæssig fordel i forhold til SABA-detailhandlerne. En sådan konkurrence på lige vilkår er ikke beskyttet af artikel 85.

35. Det ubegrænsede forbud, der indtil den 1. juli 1977 er pålagt SABA-forhandlerne, mod at udføre artikler, der er omfattet af aftalen, til lande uden for EØF og mod at genindføre dem derfra (jf. punkt 11 d) ovenfor), udgør ingen mærkbar begrænsning af konkurrencen inden for fællesmarkedet. På grund af den dobbelte fortoldning, der opstår ved, at Det europæiske økonomiske Fællesskabs toldgrænse overskrides to gange, foreligger der nemlig ingen tilskyndelse for SABA-forhandlere eller for forbrugere inden for Fællesskabet til i et tredjeland at indkøbe varer, der af SABA eller af en SABA-forhandler er udført til dette tredjeland, såfremt SABA — hvilket er tilfældet — ikke indrømmer købere i tredjelande gunstigere priser end dem, selskabet indrømmer sine køber i EØF-staterne.

36. Salgsbetingelserne for hjemmemarkedet (maj 1972-udgaven) (jf. punkt 8 ovenfor) indeholder ingen forpligtelser, der direkte eller indirekte begrænser konkurrencen på en måde, som falder ind under EØF-traktatens artikel 85, stk. 1. Kommissionen kan derfor i så henseende godt meddele negativattest i henhold til artikel 2 i forordning nr. 17.

37. Det må antages, at eneforhandlernes forpligtelse til på opfordring at meddele SABA deres bruttoavance og den rabat, de yder deres aftagere, samt til at give SABA's befuldmægtigede alle ønskede oplysninger (jf. punkt 13, g) og h) ovenfor) ikke i sig selv fører til en konkurrencebegrænsning derved, at SABA gennem denne meddelelse får kendskab til alle eneforhandlernes konkurrencemæssige dispositioner. Så længe SABA ikke henstiller at undlade salg af artikler, der er omfattet af aftalen, uden for de områder, aftalen vedrører, eller at anvende bestemte priser, og hverken anvender fordelagtige eller ufordelagtige vilkår for at

nå disse mål, kan det ikke hævdes, at sådanne oplysninger har konkurrencebegrænsende virkninger. Kommissionen har ikke på nuværende tidspunkt nogen holdepunkter, for at SABA i praksis skulle handle således.

III. Bedømmelse i henhold til EØF-traktatens artikel 85, stk. 3

I henhold til EØF-traktatens artikel 85, stk. 3, kan bestemmelserne i artikel 85, stk. 1, erklæres uanvendelige på enhver aftale mellem virksomheder, som bidrager til at forbedre produktionen eller fordelingen af varerne eller til at fremme den tekniske eller økonomiske udvikling, samtidig med at den sikrer forbrugerne en rimelig andel af fordelen herved og uden at der:

a) pålægges de pågældende virksomheder begrænsninger, som ikke er nødvendige for at nå disse mål, eller

b) gives disse virksomheder mulighed for at udelukke konkurrencen for en væsentlig del af de pågældende varer.

38. Kun forhandlere, der opfylder bestemte faglige betingelser, og som særlig koncentrerer sig om salget af de artikler, der er omfattet af aftalen, har adgang til SABA-salgssystemet.

39. Herigennem kan opnås, at salget af SABA-artikler sker gennem forhandlere, der har den tekniske viden og det tekniske udstyr, der er nødvendigt for salget (med faglig korrekt betjening og rådgivning såvel som tilslutning og indstilling af apparaterne) af teknisk komplicerede artikler inden for underholdningselektronikken og for den kundeservice, der er undværlig for de endelige forbrugere.

40. Den omstændighed, at »SABA-forhandlerne« særligt skal koncentrere sig om salget af de artikler, der er omfattet af aftalen, medfører en række forbedringer. SABA-grossisternes forpligtelse til at indgå leveringsaftaler med SABA for et halvt kalenderår forud og til at aftage den bestilte varemængde til de aftalte tidsfrister giver SABA mulighed for en nøjagtig planlægning af produktion og afsætning hvorved kontinuiteten i forsyningen sikres, samtidig med at produktion og salg rationaliseres. Eftersom SABA-eneforhandlerne er undergivet en tilsvarende forpligtelse, kan SABA også tage hensyn til deres behov i sin planlægning. Inden for rammerne af dette samarbejde er SABA på sin side forpligtet til at tilbyde selskabets grossister og eneforhandlere et konkurrencedygtigt produktprogram til priser, der er tilpasset priserne på markedet. SABA må med henblik herpå til stadighed rådføre sig med selskabets grossister især vedrørende den fremtidige udformning af og struktur inden for programmet af SABA-artikler. SABA-grossisterne har derfor — ligesom SABA-eneforhandlerne — mulighed for at medvirke ved produkt- og programudformningen, hvilket deres markedsnære stilling gør den særligt egnede til. Herved opnås, at SABA-grossisterne og SABA-eneforhandlerne kan forsynes med letsælgelige artikler, der er tilpasset forbrugernes specielle ønsker.

SABA-grossisternes og SABA-specialdetailhandlernes forpligtelse til at opnå en rimelig omsætning ved salg af de artikler, der er omfattet af aftalen, og SABA-grossisternes forpligtelse til at aftale en leveringsmængde, der tager rimeligt hensyn til den sandsynlige vækst på hjemmemarkedet for artikler inden for underholdningselektronikken medfører, at salget rationaliseres, at markedet bearbejdes mere intensivt, samt at afsætningen fremmes. SABA-grossisternes forpligtelse til i henhold til leveringsaftalen at lagerføre de artikler, der er omfattet af aftalen, og SABA-specialdetailhandlernes forpligtelse til at føre et så fuldstændigt SABA-sortiment som muligt og til at opretholde et lager i overensstemmelse hermed, medfører endvidere en forøgelse af de varemængder, der findes i grossisternes lokale lagre, og en udvidelse af SABA-sortimentet og en forbedret lagerføring hos SABA-specialdetailhandlerne.

41. Endelig kan man gå ud fra, at de mellem SABA og selskabets eneforhandlere indgåede aftaler, som det i almindelighed er tilfældet med alle eneforhandlingsaftaler, som vedrører den internationale vareudveksling, medfører en forbedring af fordelingen af de pågældende varer af de grunde, der er anført i betragtningerne i forordning nr. 67/67/EØF.

42. De fordele, der fremkommer som følge af en forbedret kundeservice, kontinuitet i forsyningen, tilpasning af SABA-artiklerne til forbrugernes specielle ønsker, forøgelse af de varemængder, der findes i grossisternes lokale lagre samt af et bredere vareudbud hos detailhandlerne, kommer direkte forbrugerne til gode.

43. Med hensyn til de fordele, der fremkommer som følge af rationaliseringen af SABA's produktion og salg, kan man gå ud fra, at den større konkurrence, der hersker på området for underholdningselektronik, vil medføre, at SABA videregiver disse fordele. Dette gælder i endnu højere grad, fordi de tyske SABA-grossister og SABA-specialdetailhandlerne i alle EØF-staterne har ret til også at sælge konkurrerende produkter.

På den anden side er den konkurrence, der hersker i de følgende omsætningsled, tilstrækkelig stærk til at SABA-grossisterne/eneforhandlerne og SABA-specialdetailhandlerne lader forbrugerne få andel i de før nævnte rationaliseringsfordele samt i de rationaliseringsfordele, som opstår i deres eget omsætningsled, idet SABA-specialdetailhandlerne og forbrugerne jo kan købe SABA-artikler hos alle »SABA-forhandlere« inden for EØF. Kun ved levering til privat forbrugere i Forbundsrepublikken Tyskland optræder de tyske grossister ikke som konkurrenter til andre »SABA-forhandlere«. I øvrigt sikres konkurrencen ved, at alle »SABA-forhandlere« frit kan fastsætte deres salgspriser efter eget skøn.

44. SABA-salgssystemet indeholder ingen konkurrencebegrænsende forpligtelser, der ikke er nødvendige for at opnå de ovenfor nævnte fordele (jf. punkt 39 til 41 ovenfor).

45. Reglerne om SABA's selektive salg falder ind under EØF-traktatens artikel 85, stk. 1, fordi de ikke alene udelukker uegnede videreforhandlere fra at sælge artikler inden for underholdningselektronikken, men også udelukker de videreforhandlere fra at få leveret SABA-artikler, som ville være i stand til at sælge disse artikler under gode forhold, men som ikke påtager sig de forpligtelser, der går ud over forpligtelsen til afsætning gennem specialforretninger (»Fachhandelsbindung«) (jf. punkt 29 ovenfor). Uden disse forpligtelser kunne de ovennævnte forbedringer og salgsfremmende foranstaltninger ikke opnås (jf. punkt 40 ovenfor).

46. Den i standard-eneforhandlingsaftalen indeholdte forpligtelse for SABA til kun at levere selskabets artikler med henblik på videresalg inden for et afgrænset område af det fælles marked til den eneforhandler, der har eneforhandlingen i området, anses som nødvendig i artikel 1, stk. 1, litra a), i forordning nr. 67/67/EØF, og eneforhandlernes forpligtelser til ikke at fremstille eller forhandle artikler, som konkurrerer med de af aftalen omfattede artikler, og til ikke at reklamere, oprette filialer og udleveringslagre i EØF's andre medlemsstater, er konkurrencebegrænsninger, som i henhold til artikel 2, stk. 1, i nævnte forordning ikke hindrer anvendelsen af EØF-traktatens artikel 85, stk. 3.

47. De aftaler, som ligger til grund for SABA's salgssystem, giver ikke de deltagende virksomheder mulighed for at udelukke konkurrencen for en væsentlig del af de pågældende varer.

48. Inden for fællesmarkedet findes en række virksomheder, som fremstiller fjernsyns- og radioapparater samt båndoptagere, og som effektivt kan tage konkurrencen og med SABA, idet SABA's markedsstilling i medlemsstaterne er forholdsvis svag.

49. Men også på selve markedet for SABA-artikler kan der i Forbundsrepublikken være talrige SABA-grossister, som konkurrerer ikke blot indbyrdes, men som også er udsat for konkurrence fra SABA-specialdetailhandlere i samtlige medlemsstater.

I de andre medlemsstater, hvor der findes SABA-eneforhandlere, har SABA-specialdetailhandlerne — til trods for den eneret, der er indrømmet hver af de pågældende eneforhandlere — også mulighed for at købe SABA-artikler fra andre eneforhandlere og fra tyske grossister samt hos enhver SABA-specialdetailhandler, og til trods for det reklameforbud, som er pålagt de pågældende eneforhandlere, står det dem frit for også at levere til »SABA-forhandlere« i de andre medlemsstater.

I Fællesskabet er der i detailleddet talrige SABA-specialdetailhandlere (i Forbundsrepublikken ca. 8 500), som alle konkurrerer indbyrdes, idet de kan levere til enhver endelig forbruger og til enhver anden »SABA-forhandler«.

50. De aftaler, der liggertil grund for SABA's salgssystem, dvs.

— »EWG-Verpflichtungsschein SABA-Großhändler«,

— standard-eneforhandlingsaftalen,

— »Verpflichtungsschein Vertriebsbindung SABA-Großhändler«,

— standardsamarbejdsaftalen,

— »EWG-Verpflichtungsschein SABA-Facheinzelhändler«,

— »Verpflichtungsschein Vertriebsbindung SABA-Facheinzelhändler«

opfylder således for indeværende alle betingelser for meddelelse af dispensation i henhold til artikel 85, stk. 3, i EØF-traktaten.

IV. Anvendelse af artiklerne 6 og 8 i forordning nr. 17

51. SABA foretog den 22. juli 1974 de sidste væsentlige ændringer i de aftaler, som ligger til grund for salget af selskabets artikler i Fællesskabet. Disse ændringer var nødvendige, for at aftalerne kunne opnå dispensation. Beslutningen i henhold til EØF-traktatens artikel 85, stk. 3, bør derfor — med forbehold af nedenstående indskrænkning — have virkning fra den 22. juli 1974, jf. herved artikel 6 i forordning nr. 17.

Den sidste ændring, der var nødvendig for at »Verpflichtungsschein Vertriebsbindung SABA-Großhändler« kunne opnå dispensation, foretog SABA den 20. februar 1975. Med hensyn til denne aftale kan beslutningen i henhold til EØF-traktatens artikel 85, stk. 3, ifølge artikel 6 i forordning nr. 17 først få virkning fra dette tidspunkt.

52. Som følge af de særlige forhold i den foreliggende sag bør gyldighedsperioden for denne beslutning i henhold til artikel 8, stk. 1, i forordning nr. 17 fastsættes til 6 år, for at Kommissionen kan tage SABA-salgssystemets virkninger op til fornyet vurdering efter relativ kort tids forløb.

53. Der må knyttes påbud til beslutningen, for at Kommissionen hele tiden kan være i stand til at vurdere, om der som følge af SABA-salgssystemet findes urimelige hindringer i adgangen til at sælge artikler inden for underholdningselektronikken, og om SABA hindrer konkurrencen på en måde, der går ud over indholdet af salgsaftalerne, for eksempel ved at påvirke fastsættelsen af videresalgspriserne. SABA må derfor hvert år forelægge Kommissionen en beretning over tilfælde, hvor virksomheden har nægtet eller frataget en forhandler anerkendelse som »SABA-forhandler«, og endvidere over tilfælde, hvor virksomheden har afslået anmodninger om at indgå leveringsaftaler, hvor den har truffet beslutning om standsning af leverancerne, og hvor den har forlangt at foretage gennemsyn af en »SABA-forhandlers« papirer vedrørende nummerkontrollen. Beslutningen er i denne henseende baseret på artikel 8, stk. 1 i forordning nr. 17.

V. Delvis anvendelighed af artikel 7, stk. 1, i forordning nr. 17

54. Den standard-eneforhandlingsaftale, som den 18. og den 24. november 1966 blev indgået med virksomheden Ets. Fr. Drion, og som erstattede den eneforhandlingsaftale, som denne virksomhed anmeldte den 28. januar 1963, og som i alt væsentligt er identisk med sidstnævnte aftale, opfylder ganske vist de i artikel 7, stk. 1, i forordning nr. 17 anførte betingelser; alligevel er det ikke berettiget ikke at anvende forbuddet i artikel 85, stk. 1, i et bestemt tidsrum før den 16. december 1972, for selvom Kommissionen den 10. marts 1971 i sin meddelelse af klagepunkterne havde gjort opmærksom på, at følgende punkter:

— den belgiske eneforhandlers forpligtelser

  — til at indhente SABA's tilladelse før levering til en tysk videreforhandler og til kun at sælge denne SABA-artikler til de priser, som SABA havde fastsat, og

  — til at forpligte sine kunder til ved salg til endelige forbrugere i Tyskland at overholde de SABA-priser, der var gældende dér, og til ved levering til tyske videreforhandlere først at indhente SABA's tilladelse, samt

— forpligtelsen til afsætning gennem specialforretninger (»Fachhandelsbindung«), hvilket udelukkede visse detailhandelsformer fra levering

var omfattet af artikel 85, stk. 1, uden at betingelserne for dispensation i henhold til stk. 3 i denne artikel var opfyldt, opretholdt de deltagende virksomheder de pågældende konkurrencebegrænsninger indtil den 15. december 1972.

55. De øvrige aftaler vedrørende SABA's salgssystem opfylder ikke de i artikel 7, stk. 1, i forordning nr. 17 nævnte betingelser, idet

— »EWG-Verpflichtungsschein SABA-Großhändler« (1972-udgaven),

— standard-eneforhandlingsaftalen (1966/67-udgaven),

— »Verpflichtungsschein Vertriebsbindung« (1965-udgaven),

— standardsamarbejdsaftalen (udgaven af 2. januar 1974),

— »EWG-Verpflichtungsschein SABA-Facheinzelhändler (1972-udgaven), samt

— betingelserne for salg på hjemmemarkedet (udgaven fra maj 1962),

først er blevet anvendt, efter af forordning nr. 17 er trådt i kraft, og de med virksomhederne

— A. Loschetter & Fils og

— SABA Nederland N.V.

indgåede standard-eneforhandlingsaftaler er først blevet anmeldt efter udløbet af den i artikel 5, stk. 1, i forordning nr. 17 fastsatte frist —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Kommissionen finder ud fra de kendsgerninger, som den er bekendt med, ingen anledning til i henhold til artikel 85, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab at skride ind over for de betingelser for salg på hjemmemarkedet (udgaven fra maj 1972), der for tiden anvendes af virksomheden SABA, Schwarzwälder Apparate-Bau-Anstalt August Schwer und Söhne GmbH ved salg af virksomhedens artikler i Forbundsrepublikken Tyskland.

Artikel 2

Bestemmelserne i artikel 85, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab finder i henhold til artikel 85, stk. 3, ikke anvendelse på

— »EWG-Verpflichtungsschein SABA-Großhändler« (udgaven fra 1. juli 1974),
— standard-eneforhandlingsaftalen (den ændrede udgave fra 1966/67),
— »Verpflichtungsschein Vertriebsbindung SABA-Großhändler« (den ændrede udgave fra 1. juli 1974),
— standardsamarbejdsaftalen (den ændrede udgave fra 2. januar 1974),
— »EWG-Verpflichtungsschein SABA-Facheinzelhändler (udgaven fra 1. juli 1974), og
— »Verpflichtungsschein Vertriebsbindung SABA-Facheinzelhändler« (udgaven fra 1. juli 1974).

Artikel 3

Artikel 2 får virkning fra den 16. december 1972 for så vidt angår standard-eneforhandlingsaftalen mellem SABA og Ets. Fr. Drion, fra den 20. februar 1975 for så vidt angår »Verpflichtungsschein Vertriebsbindung SABA-Großhändler«, og fra den 22. juli 1974 for så vidt angår de øvrige aftaler, der er nævnt i artikel 2. Den nævnte artikel gælder indtil den 21. juli 1980.

Artikel 4

Det pålægges virksomheden SABA, Schwarzwälder Apparate-Bau-Anstalt August Schwer und Söhne GmbH, hvert år, første gang den 31. december 1976, at forelægge Kommissionen en beretning over de tilfælde, hvor virksomheden

— har nægtet eller frataget en forhandler anerkendelse som »SABA-forhandler«,
— har afslået anmodninger om at indgå leveringsaftaler eller har truffet beslutning om standsning af leverancerne, eller
— har forlangt at foretage gennemsyn af en »SABA-forhandlers« papirer vedrørende nummerkontrollen.

Artikel 5

Denne beslutning er rettet til nedennævnte virksomheder:

— SABA, Schwarzwälder Apparate-Bau-Anstalt August Schwer und Söhne GmbH, Villingen-Schwenningen, Hermann-Schwer-Straße,
— A. Loschetter & Fils, boulevard Prince Henri 41, Luxembourg,
— Ets. Fr. Drion, avenue Albert Giraud 96/100, Bruxelles,
— SABA Nederland N.V., Utrechtseweg 340, De Bilt.

Udfærdiget i Bruxelles, den 15. december 1975.

På Kommissionens vegne

A. BORSCHETTE

Medlem af Kommissionen